

تعداد صفحات: ۲	ساعت شروع: ۱۶	رشته: ادبیات و علوم انسانی	سوالات شبه آزمون نهایی درس: تاریخ ۲
مدت آزمون: ۸۰ دقیقه	پایه: یازدهم دوره دوم متوسطه	نام و نام خانوادگی:	تاریخ آزمون: ۱۴۰۳/۰۲/۱۸
شرکت تعاونی خدمات آموزشی کارکنان سازمان سنجش آموزش کشور https://www.sanjeshserv.com		دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد و آموزش از راه دور سراسر کشور در نوبت اردیبهشت ماه سال ۱۴۰۳	

ردیف	سوالات (پاسخ برگ دارد).	نمره
------	-------------------------	------

۱	جمله‌های درست و نادرست را مشخص کنید. (هر مورد ۰/۲۵ نمره) آ) نظریات فلسفی «توماس آکویناس» قرن‌ها به عنوان فلسفه رسمی کلیسای کاتولیک به شمار می‌رفت. ب) سرودن منظومه‌های حماسی و تاریخی از دوره سلجوقیان رواج و رونق بسیاری یافت.	۰/۵										
۲	کدام یک از گزینه‌های سمت راست با شماره‌های سمت چپ در ارتباط است. (هر مورد ۰/۲۵ نمره) در ستون سمت چپ دو مورد اضافی است. <table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 50%;">۱- نزول این آیات به منزله آغاز پیامبری حضرت محمد (ص) بود.</td> <td style="width: 50%;">آ) ملازگرد</td> </tr> <tr> <td>۲- در این نبرد مغولان از مملوکان مصر شکست خوردند.</td> <td>ب) علق</td> </tr> <tr> <td>۳- فاخرترین نمونه شاهنامه مصور شده در عصر تیموری است.</td> <td>پ) شاهنامه دموت</td> </tr> <tr> <td></td> <td>ت) شاهنامه بایسنقری</td> </tr> <tr> <td></td> <td>ث) عین جالوت</td> </tr> </table>	۱- نزول این آیات به منزله آغاز پیامبری حضرت محمد (ص) بود.	آ) ملازگرد	۲- در این نبرد مغولان از مملوکان مصر شکست خوردند.	ب) علق	۳- فاخرترین نمونه شاهنامه مصور شده در عصر تیموری است.	پ) شاهنامه دموت		ت) شاهنامه بایسنقری		ث) عین جالوت	۰/۲۵
۱- نزول این آیات به منزله آغاز پیامبری حضرت محمد (ص) بود.	آ) ملازگرد											
۲- در این نبرد مغولان از مملوکان مصر شکست خوردند.	ب) علق											
۳- فاخرترین نمونه شاهنامه مصور شده در عصر تیموری است.	پ) شاهنامه دموت											
	ت) شاهنامه بایسنقری											
	ث) عین جالوت											
۳	جاهای خالی را با کلمات زیر مشخص کنید. (دو مورد اضافی است) (هر مورد ۰/۲۵ نمره) (دین و فرهنگ - مسعودی - بلاذری - سیاسی و اجتماعی) آ) از برجسته‌ترین چهره‌های سبک تاریخ‌نگاری ترکیبی می‌توان به اشاره کرد. ب) مهم‌ترین پیامد فتوحات مسلمانان در عصر خلفای نخستین، در عرصه جلوه‌گر شد.	۰/۵										
۴	گزینه‌های مناسب را انتخاب کنید. (هر مورد ۰/۲۵ نمره) آ) کدام گزینه به پیامد پیمان عقبه دوم اشاره دارد؟ ۱) مکه و خانه خدا به عنوان حرم اسلامی اعلام گردید. ۲) پیامبر امپراتوری‌ها و دولت‌های بزرگ را به اسلام دعوت کرد. ۳) باعث نفوذ و گسترش چشمگیر اسلام در یثرب بود. ۴) موقعیت تجاری و سیاسی مشرکان مدینه متزلزل شد. ب) اولین مسجد چهار ایوانی در ایران که الگویی برای معماران مساجد در دوره‌های بعدی بود، در کدام شهر ساخته شد؟ ۱) نیشابور ۲) اصفهان ۳) همدان ۴) سبزوار	۰/۵										
۵	به سوالات زیر پاسخ کوتاه دهید. (هر مورد ۰/۲۵ نمره) آ) پیشینه تأسیس دیوان در دوران اسلامی به زمان کدام خلیفه باز می‌گردد؟ ب) مرجعیت شیعی پیامد کدام حرکت در جامعه اسلامی بود؟ پ) بهانه سلطان محمود غزنوی از حمله به هند چه بود؟	۰/۲۵										
۶	تعریف اصطلاحات یا مفاهیم تاریخی: (هر مورد ۰/۵ نمره) آ) اهل صفه ب) صحیفه سجاده پ) تزوئات	۱/۵										
	«ادامه سوالات در صفحه دو»											

تعداد صفحات: ۲	ساعت شروع: ۱۶	رشته: ادبیات و علوم انسانی	سؤالات شبه آزمون نهایی درس: تاریخ ۲
مدت آزمون: ۸۰ دقیقه	پایه: یازدهم دوره دوم متوسطه	نام و نام خانوادگی:	تاریخ آزمون: ۱۴۰۳/۰۲/۱۸
شرکت تعاونی خدمات آموزشی کارکنان سازمان سنجش آموزش کشور https://www.sanjshserv.com		دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد و آموزش از راه دور سراسر کشور در نوبت اردیبهشت ماه سال ۱۴۰۳	

ردیف	سؤالات (پاسخ برگ دارد).	نمره
------	-------------------------	------

۷	مقایسه پدیده‌های تاریخی: (هر مورد ۱ نمره) آ) پیامد «غزوه بدر» را با «غزوه خندق» مقایسه کنید. ب) شیوه کسب قدرت طاهریان و صفاریان را با یکدیگر مقایسه کنید. پ) «اراضی خاصه» و «اراضی ممالک» را در عصر صفوی با یکدیگر مقایسه کنید.	۳
۸	اظهار نظر و قضاوت: به نظر شما در آستانه حمله اعراب مسلمان به ایران، اوضاع اقتصادی ایران چگونه بود؟	۱
۹	توصیف، فهرست و طبقه‌بندی اجزا یا ویژگی‌های پدیده‌های تاریخی: (هر مورد ۱ نمره) آ) اقدامات آل‌بویه در جهت تقویت و گسترش مذهب شیعه را بنویسید. (ذکر دو مورد کافی است). ب) اقدامات و اصلاحات شاه عباس اول را نام ببرید. (ذکر دو مورد کافی است). پ) اقدامات شارلمانی را نام ببرید. (ذکر دو مورد کافی است).	۳
۱۰	کاربست شواهد و مدارک تاریخی: متن‌های زیر را بخوانید و به پرسش‌های مربوط به آن‌ها پاسخ دهید. متن ۱: «روزی سلطان به وی (نظام الملک) پیغام داد که همانا با من در ملک شریکی که ولایت و اقطاع به اولاد خود می‌دهی، و هر تصرف که در ملک می‌خواهی بی مشورت من می‌کنی، خواهی تا بفرمایم که دوات وزارت از پیش و دستار از سرت بردارند؟ نظام‌الملک جواب داد که دوات من و تاج تو در هم بسته است و توأمانند، اما فرمان تو را باشد» آ) منظور نظام‌الملک از رابطه بین دوات (نماد اهل قلم) و وی و تاج سلطانی چیست؟ متن ۲: «باید که به همه اطراف همیشه جاسوسان روند بر سبیل بازرگانان و سیاحان و صوفیان و داروفروشان و درویشان و از هر چه می‌شنوند خبر می‌آورند تا هیچ‌گونه از احوال چیزی پوشیده نماند» ب) با توجه به متن فوق، نظام‌الملک، ایجاد کدام دیوان را برای حکومت سلجوقی ضروری شمرده است؟	۱
	تشریحی: (علل، دلایل، آثار، نتایج و پیامدهای تاریخی)	
۱۱	مهم‌ترین ویژگی تارینگاری روایی چیست؟	۰/۵
۱۲	چرا خلیفه عباسی از تایید حکومت خوارزمشاهیان خودداری کرد؟	۰/۵
۱۳	معاویه با چه اهدافی اقدام به توسعه نیروی دریایی و گسترش فتوحات در دریا کرد؟	۰/۷۵
۱۴	به چه دلایلی کلیسا در قرون وسطا از حربه تفتیش عقاید (انکیزیسیون) استفاده می‌کرد؟	۰/۷۵
۱۵	پیامدهای اجتماعی و اقتصادی هجوم مغولان به ایران را نام ببرید. (ذکر دو مورد کافی است).	۱
۱۶	چه عواملی تأثیر بسزایی بر رشد و شکوفایی تارینگاری عصر ایلخانی و تیموری گذاشت؟	۱
۱۷	مهم‌ترین نوآوری آقارضا عباسی در نگارگری چه بود؟	۱
۱۸	یکی از وجود مهم تفکر رنسانس، اندیشه «اومانیزم» است. منظور از آن چیست؟	۱
۱۹	پیامدهای اکتشافات جغرافیایی و کشف راه‌های دریایی جدید در عصر رنسانس چه بود؟ (ذکر دو مورد کافی است)	۱
	«موفق و پیروز باشید.»	جمع نمره
		۲۰

راهنمای تصحیح شبه آزمون نهایی درس: تاریخ ۲		رشته: ادبیات و علوم انسانی	تاریخ آزمون: ۱۴۰۳/۰۲/۱۸
پایه: یازدهم دوره دوم متوسطه		تعداد صفحه: ۳	
دانش آموزان روزانه، بزرگسال، داوطلبان آزاد و آموزش از راه دور سراسر کشور در نوبت اردیبهشت ماه سال ۱۴۰۳		شرکت تعاونی خدمات آموزشی کارکنان سازمان سنجش آموزش کشور https://www.sanjshserv.com	
ردیف	راهنمای تصحیح	نمره	
۱	آ) صحیح ۰/۲۵ (درس ۱۵ ص ۱۷۲) ب) غلط ۰/۲۵ (درس ۱ ص ۷) (به جای دوره سلجوقیان، دوره مغولان صحیح است).	۰/۵	
۲	۱- ب) علق ۰/۲۵ (درس ۳ ص ۲۵) ۲- ث) عین جالوت ۰/۲۵ (درس ۱۱ ص ۱۱۵) ۳- ت) شاهنامه بایسنقری ۰/۲۵ (درس ۱۲ ص ۱۲۹)	۰/۷۵	
۳	آ) بلاذری ۰/۲۵ (درس ۲ ص ۱۷) ب) دین و فرهنگ ۰/۲۵ (درس ۵ ص ۵۲)	۰/۵	
۴	آ) گزینه ۳ (باعث نفوذ و گسترش چشمگیر اسلام در یثرب بود) ۰/۲۵ (درس ۴ ص ۳۲) ب) گزینه ۲ (اصفهان) ۰/۲۵ (درس ۱۰ ص ۱۱۲)	۰/۵	
۵	آ) عمر بن خطاب (خلیفه دوم) ۰/۲۵ (درس ۷ ص ۷۰) ب) جریان وکالت ۰/۲۵ (درس ۷ ص ۷۴) پ) جهاد در راه خدا ۰/۲۵ (درس ۱۰ ص ۱۰۲)	۰/۷۵	
۶	آ) بعد از اتمام بنای مسجد توسط پیامبر و مسلمانان، برخی از مهاجران بی بضاعت (۰/۲۵) در جوار مسجد در مکانی به نام صفا (ایوان های سقف دار) اقامت گزیدند (۰/۲۵) که به اهل صفا مشهور شدند. جمعاً ۰/۵ (درس ۴ ص ۳۴) ب) صحیفه سجاده کتابی شامل ۵۴ مناجات و دعا (۰/۲۵) از امام سجاد (ع) است. (۰/۲۵) جمعاً ۰/۵ (درس ۶ ص ۶۲) پ) به مجموعه قوانینی (دستوراتی) (۰/۲۵) که تیمور بوجود آورد (۰/۲۵) تزوئات میگویند. جمعاً ۰/۵ (درس ۱۱ ص ۱۲۲)	۱/۵	
۷	آ) غزوه بدر ۱- ضربه سنگین و جبران ناپذیری بر قریش وارد آورد. و ۲- قدرت و موقعیت آنان را در منطقه حجاز تضعیف کرد. ۳- پس از آن ساکنان آن منطقه گرایش بیشتری به رسول خدا و اسلام نشان دادند. (ذکر دو مورد ۰/۵) ناکامی قریش در غزوه خندق، ۱- زمینه مساعدی برای نشر اسلام در میان قبیله های منطقه حجاز (۰/۲۵) و ۲- گسترش محدوده حکومت پیامبر (۰/۲۵) فراهم آورد. جمعاً ۱ نمره (درس ۴ ص ۳۷ و ۳۸) ب) بنیانگذار طاهریان (طاهر) با فرمان خلیفه به حکومت رسید. (۰/۲۵) حتی انتقال قدرت از امیری به امیر دیگر با فرمان و تأیید خلیفه (۰/۲۵) صورت می گرفت. ولی بنیانگذار صفاریان (یعقوب لیث) بدون اجازه (۰/۲۵) و تأیید خلیفه (۰/۲۵) قدرت را به دست گرفت. جمعاً ۱ نمره (درس ۹ ص ۹۱) پ) اراضی خاصه متعلق به شخص شاه بود (۰/۲۵) و به ویژه از زمان شاه عباس درآمد آن برای اداره سپاه هزینه می شد. (۰/۲۵) اراضی ممالک در اختیار و تملک والیان ایالت ها بود (۰/۲۵) آن ها این اراضی را میان زیردستان خود تقسیم می کردند. (۰/۲۵) جمعاً ۱ نمره (درس ۱۳ ص ۱۴)	۳	
	«ادامه راهنمای تصحیح در صفحه دو»		

تاریخ آزمون: ۱۴۰۳/۰۲/۱۸	رشته: ادبیات و علوم انسانی	راهنمای تصحیح شبه آزمون نهایی درس: تاریخ ۲
تعداد صفحه: ۳	پایه: یازدهم دوره دوم متوسطه	
شرکت تعاونی خدمات آموزشی کارکنان سازمان سنجش آموزش کشور https://www.sanjshserv.com	دانش آموزان روزانه، بزرگسال، داوطلبان آزاد و آموزش از راه دور سراسر کشور در نوبت اردیبهشت ماه سال ۱۴۰۳	
ردیف	راهنمای تصحیح	نمره
۸	شیوع بیماری مرگبار طاعون (۰/۲۵) و طغیان شدید رودهای دجله و فرات که بندها و سدها را شکست (۰/۲۵) و خسارت فراوانی به زمین‌های حاصلخیز آسورستان (بین‌النهرین / سواد / عراق) زد (۰/۲۵) ضربه سنگینی به اقتصاد ساسانیان وارد آورد. (۰/۲۵) ۱ نمره (درس ۸ ص ۸۱)	۱
۹	<p>آ) ۱- مراسم عزاداری امام حسین (ع) و جشن عید غدیر باشکوه و عظمت برگزار می‌شد.</p> <p>۲- حرم امامان شیعه در عراق مرمت و بازسازی شد. ۳- سنت زیارت روبه گسترش نهاد.</p> <p>(۲ مورد کافی است). هر مورد ۰/۵ (جمعاً ۱ نمره) (درس ۹ ص ۹۴)</p> <p>ب) ۱- ایجاد ثبات سیاسی و برقراری نظم و امنیت در داخل کشور ۲- نوسازی تشکیلات و تجهیز سپاه</p> <p>۳- توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی ۴- انتقال پایتخت از قزوین به اصفهان</p> <p>۵- بیرون راندن نیروهای بیگانه از خاک ایران (۲ مورد کافی است). هر مورد ۰/۵ (جمعاً ۱ نمره) (درس ۱۳ ص ۱۳۹ و ۱۴۰)</p> <p>پ) ۱- شارلمانی با جنگ‌های پی‌درپی بخش اعظم اروپای غربی و مرکزی را تحت سلطه خود در آورد.</p> <p>۲- او همچون پدر و نیای خود، با پاپ متحد شد و از او در برابر رقیبان و دشمنانش پشتیبانی کرد.</p> <p>۳- او برای اداره قلمرو خود، نهاد اداری دوران امپراتوری روم موسوم به کومس یا کنت را احیا کرد.</p> <p>۴- او ماموران ویژه‌ای را برای نظارت دقیق بر عملکرد کنت‌ها برگزید که مستقیماً به پادشاه گزارش می‌دادند.</p> <p>(۲ مورد کافی است). هر مورد ۰/۵ (جمعاً ۱ نمره) (درس ۱۵ ص ۱۶۳)</p>	۳
۱۰	<p>آ) در عصر سلجوقی، دیوان وزارت که در رأس آن وزیر قرار داشت به شکوهمندی بی‌نظیری رسید و قدرتمند عمل می‌کرد، خواجه نظام‌الملک هم از این امر مستثنی نبود و قدرت بی‌چون و چرایی داشت (۰/۲۵) ولی با این حال در منصب خود هیچ امنیتی نداشت و اگر به دلایلی سلطان از او رنجیده می‌شد و از موقعیت او به هراس می‌افتاد او را عزل می‌کرد یا به قتل می‌رسانید یا اموالش را مصادره می‌کرد و آنچه باعث تداوم کار وی می‌شد اراده و خواست سلطان بود (۰/۲۵) سلطان هم بدون وجود وزیر توانمندی چون نظام‌الملک توان اداره کشور را نداشت. (۰/۲۵)</p> <p>۰/۷۵ نمره (در صورتی که پاسخ مفهوم را برساند نمره کامل منظور شود).</p> <p>ب) دیوان برید ۰/۲۵ (جمعاً ۱ نمره) (درس ۱۰ ص ۱۰۶)</p>	۱
۱۱	مهم‌ترین ویژگی تاریخ‌نگاری روایی این است که تاریخ‌نگاران، بدون هیچ‌گونه دخل و تصرفی در روایت‌ها (۰/۲۵) عیناً آن‌ها را ذکر می‌کردند. (۰/۲۵) (جمعاً ۰/۵) (درس ۲ ص ۱۷)	۰/۵
۱۲	چون خلیفه عباسی در زمان حکومت سلطان محمد خوارزمشاه، در صدد احیای قدرت سیاسی (۰/۲۵) و نظامی خود (۰/۲۵) بود از تأیید حکومت خوارزمشاهیان خودداری کرد. ۰/۵ (درس ۱۰ ص ۱۰۴)	۰/۵
۱۳	معاویه این اقدام را به منظور فتح جزایر (۰/۲۵) دریای مدیترانه (۰/۲۵) و پایان دادن به حاکمیت مطلق رومیان بر آن دریا (۰/۲۵) انجام داد. جمعاً ۰/۷۵ (درس ۶ ص ۵۵)	۰/۷۵
	«ادامه راهنمای تصحیح در صفحه سه»	

راهنمای تصحیح شبه آزمون نهایی درس: تاریخ ۲	رشته: ادبیات و علوم انسانی	تاریخ آزمون: ۱۴۰۳/۰۲/۱۸
پایه: یازدهم دوره دوم متوسطه	تعداد صفحه: ۳	
دانش آموزان روزانه، بزرگسال، داوطلبان آزاد و آموزش از راه دور سراسر کشور در نوبت اردیبهشت ماه سال ۱۴۰۳		شرکت تعاونی خدمات آموزشی کارکنان سازمان سنجش آموزش کشور https://www.sanjshserv.com
ردیف	راهنمای تصحیح	نمره
۱۴	در قرون وسطی کلیسا برای مقابله با بی دینی (۰/۲۵) و بدعت گذاری (۰/۲۵) و جلوگیری از اندیشه‌های مخالفان خود (۰/۲۵) از حربه تفتیش عقاید یا انکیزیسیون استفاده می‌کرد. جمعاً ۰/۷۵ (درس ۱۵ ص ۱۶۹)	۰/۷۵
۱۵	هجوم مغولان پیامدهای اجتماعی و اقتصادی زیادی به دنبال داشت، این هجوم موجب: ۱- کاهش جمعیت ۲- مهاجرت‌های گسترده ۳- تخریب زیر ساخت‌های اقتصادی و فرهنگی ۴- زوال موقعیت اجتماعی ملاکین، عالمان، بازرگانان، دیوان سالاران و خاندان‌های با نفوذ شد. ۵- علاوه بر موارد فوق، جمعیت قابل توجهی از اقوام مغول و غیر مغول به ایران وارد شدند و بافت قومی و جمعیت جامعه ایرانی را تحت تأثیر قرار دادند. (دو مورد کافی است.) هر مورد ۰/۵ جمعاً ۱ نمره (درس ۱۱ ص ۱۲۰)	۱
۱۶	علاقه‌مندی ایلخانان و فرمانروایان تیموری به جاودانه ساختن کشورگشایی (۰/۲۵) و موفقیت سیاسی - نظامی خود (۰/۲۵) خودآگاهی رجال ایرانی (۰/۵) جمعاً ۱ نمره (درس ۱۲ ص ۱۳۲)	۱
۱۷	مهمترین نوآوری آقا رضا عباسی در نگارگری این بود که زندگی روزمره مردم (۰/۵) و فعالیت اصناف و پیشه‌وران را به تصویر می‌کشید. (۰/۵) جمعاً ۱ نمره (درس ۱۴ ص ۱۵۴)	۱
۱۸	یکی از وجوه مهم تفکر رنسانس که ریشه در فرهنگ یونان باستان داشت، حرمت نهادن به اعتبار و ارزش انسان (۰/۵) و تصدیق استعداد و توانایی‌های او (۰/۵) بود که از آن به عنوان اومانیزم یا انسان گرایی تعبیر می‌شود. (در صورت رساندن مفهوم نمره کامل لحاظ گردد.) جمعاً ۱ نمره (درس ۱۶ ص ۱۷۶)	۱
۱۹	تحول رنسانس، علاوه بر ۱- دستاوردهای علمی که در حوزه دانش دریانوردی و جغرافیا در پی داشت، ۲- موجب به هم خوردن موازنه تجارت جهانی و ۳- آغاز استعمارگری اروپاییان شد. (دو مورد کافی است.) هر مورد ۰/۵ جمعاً ۱ نمره (درس ۱۶ ص ۱۸۱)	۱
	«موفق و سربلند باشید.»	جمع نمره ۲۰